

**ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ БАЛАЛАР ӘДЕБИЕТІНІҢ
ДАМУ ҮРДІСТЕРІ
(1991–2021 жж.)**

АЛМАТЫ, 2022

УДК 821.512.122.0
ББК 83.3 (5 Каз)
Қ 22

ҚР ҒЖБМ Ғылым комитеті М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының
Ғылыми кеңесі шешімімен баспаға ұсынылған

Кітап ҚР ҒЖБМ ҒК гранттық қаржыландыруы аясында жүзеге асырылған
ғылыми-зерттеу жобасы нәтижелері бойынша дайындалған ЖТН АР08855695

Редакциялық алқа:

Матыжанов К.С. – филол.ғ.д., ҚР корр-мүшесі, Қалижанов У.Қ. – филол.ғ.д., ҚР ҰҒА
академигі, Ақыш Н.Б. – филол.ғ.д., Орда Г.Ж. – филол.ғ.д. (жауапты редактор), С. Ананьева –
филол.ғ.к.

Жауапты шығарушылар:

Құдайбергенов Н. – PhD,
Қуатбекұлы Е. – PhD

Пікір жазғандар:

Әбдіғазизұлы Б., филология ғылымдарының докторы, профессор
Қалиева А.Қ., филология ғылымдарының кандидаты
Сәулембек Г., PhD.

Қ 22 Қазіргі қазақ балалар әдебиетінің даму үрдістері (1991–2021 жж.): Ұжымдық
монография. – Алматы: ТОО «Литера-М», 2022. – 288 б.

ISBN 978-601-08-2933-6

Ұжымдық монографияда тәуелсіздік тұсындағы қазақ балалар әдебиетінің даму бағыттары
зерттелген. Авторлар жекелеген жанрлар бойынша шолу тараулар мен шығармашылық
портреттерде заманауи қазақ балалар әдебиетіндегі дәстүр сабақтастығын, балалар
әдебиетіндегі мазмұн мен түр жаңалығын бағамдайды. Зерттеушілер қазіргі қазақ балалар
әдебиетіндегі қол жеткізген көркемдік-эстетикалық жетістіктерді жекелеген қаламгерлердің
шығармаларымен ғылыми саралаған. Балаларға арналған шығармалардағы көркемдік
трансформациялық құбылыстар зерделенген.

Кітап әдебиеттанушы ғалымдар мен PhD докторанттарға, магистранттар мен жоғары оқу
орындарының студенттеріне және ұлт әдебиеті мен тарихын білгісі келетін әдебиет сүйер
қауымға арналған.

ISBN 978-601-08-2933-6

© М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институты
© ТОО «Литера-М»

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	3

I ТАРАУ. БАЛАЛАР ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ӘДЕБИ ҚАҒАРМАҢДАР

Қазіргі балалар поэзиясындағы көркемдік ізденістер (Г. Орда).....	10
Балалар прозасындағы дәстүр сабақтастығы (Г. Орда).....	52
Қазақ балалар драматургиясындағы әдеби қаһармандар (Г. Орда, Б. Сұлтанова).....	90

II ТАРАУ. КӨРКЕМДІК-СТИЛЬДІК ІЗДЕНІСТЕР

Мұзафар Әлімбаев (Г. Орда).....	105
Оразақын Асқар (Г. Орда).....	114
Қастек Баянбай (Н. Құдайбергенов).....	121
Абдрахман Асылбек (Н. Құдайбергенов).....	128
Тұрдақын Жексенбай (Г. Орда).....	137
Абдул-Хамид Мархабаев (Е. Қаныкей).....	148
Ескен Елубаев (Н. Құдайбергенов).....	159
Сұлтан Қалиұлы (Г. Орда, Т. Измахан).....	168
Шәкен Күмісбайұлы (Е. Қуатбекұлы).....	177
Жақау Дәуренбек (Е. Қуатбекұлы).....	185
Балтабай Әділов (Е. Қуатбекұлы).....	193
Өтепберген Ақыпбекұлы (Н. Құдайбергенов).....	202
Жүніс Сахиев (Е. Қанынқей).....	211
Бейсенбай Сүлейменов (У. Қалижанов, Ж. Сарсенбаева).....	221
Арасанбай Естен (Н. Құдайбергенов).....	233
Байбота Қошым-Ноғай (Е. Қуатбекұлы).....	242
Толымбек Әбдірайым (Г. Орда).....	249
Сәбит Дүйсенбиев (Г. Орда).....	256
Сәуле Досжан (Г. Орда).....	267
Заря Жұманова (Г. Орда).....	278